

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 18. Rok: 2025 Číslo: 14.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Kde prebýva láska, tam je všetko pripravené (z katechéz pápeža Leva na Jubilejný rok 2025)

V Markovom evanjeliu čítame, že „v prvý deň nekvasených chlebov, keď sa obetúvala veľkonočná obeta, spýtali sa učeníci Ježiša: „*Kde chceš, aby sme ti išli pripraviť veľkonočnú večeru?*“ (Mk 14, 12). Je to praktická otázka, no zároveň plná očakávania. Učeníci tušia, že sa chystá niečo dôležité, hoci nepoznajú podrobnosti. Ježišova odpoveď znie takmer ako hádanka: „*Choďte do mesta a stretne vás človek, ktorý nesie krčah vody.*“ (v. 13)

Detaily nadobúdajú symbolický význam: muž nesúci krčah – v tej dobe zvyčajne ženský úkon –, pripravená horná sála, neznámy pán domu. Akoby bolo všetko už vopred zariadené. A v skutočnosti to tak aj je. Toto evanjeliové rozprávanie odhaľuje, že láska nie je

dielom náhody, ale vedomou voľbou. Nie je to len spontánna reakcia, ale rozhodnutie, ktoré si vyžaduje prípravu.

Ježiš nečelí svojmu utrpeniu z nutnosti, ale z vernosti. Prijal túto cestu slobodne a starostlivo. A to nás utešuje: vedieť, že dar jeho života vychádza z hlbokej vôle, a nie z náhleho impulzu. Tá „*už pripravená horná sála*“ nám hovorí, že Boh nás vždy predchádza. Ešte skôr, než si uvedomíme, že potrebujeme prijatie, Pán nám už pripravil priestor, kde môžeme nájsť seba samých a cítiť sa ako jeho priatelia.

Týmto miestom je v konečnom dôsledku naše srdce – „*miestnosť*“, ktorá sa môže javiť prázdna, no čaká len na to, aby bola rozpoznaná, naplnená a opatrujúco prijatá.

Veľká noc, ktorú majú učenici pripraviť, je už pripravená v Ježišovom srdci. On všetko premyslel, zariadil, rozhodol. Napriek tomu žiada svojich priateľov, aby urobili svoju časť. To nás učí niečomu podstatnému pre náš duchovný život: milosť nepopiera našu slobodu, ale ju prebúdza. Boží dar neruší našu zodpovednosť, ale ju robí plodnou. Aj dnes, rovnako ako vtedy, je potrebné pripraviť večeru. Nejde len o liturgiu, ale o našu ochotu vstúpiť do gesta, ktoré nás presahuje. Eucharistia sa neslávi len na oltári, ale aj v každodennosti, kde možno všetko žiť ako obetu a vzdávanie vďaky.

Pripraviť sa na túto eucharistiu neznamená robiť viac, ale urobiť priestor. Znamená to odstrániť prebytočné, znížiť nároky, prestať pestovať nereálne očakávania. Príliš často si totiž mýlime prípravy s ilúziami. Ilúzie nás rozptyľujú, prípravy nás vedú. Ilúzie očakávajú výsledok, prípravy umožňujú stretnutie.

Skutočná láska, pripomína nám evanjelium, sa dáva ešte skôr, ako je opätovaná. Je to dar, ktorý predchádza. Nezakladá sa na tom, čo dostáva, ale na túžbe niečo darovať. To je to, čo Ježiš prežil so svojimi: kým oni ešte nechápali, kým ho jeden zradil a druhý zaprel, on už pripravoval večeru spoločenstva pre všetkých.

Drahí bratia a sestry, aj my sme pozvaní „pripraviť Pánovu Veľkú noc“. Nielen tú liturgickú, ale aj tú vo vlastnom živote. Každý prejav ochoty, každý nezištný skutok, každé odpustenie ponúknuté vopred, každá trpezlivo prijatá námaha je spôsob, ako pripraviť miesto, kde môže prebývať Boh.

Môžeme si položiť nasledovné otázky: Ktoré priestory môjho života potrebujem upratať, aby boli pripravené prijať Pána?

Čo dnes pre mňa znamená „pripraviť“? Možno sa vzdať jednej požiadavky, prestať čakať, že sa zmení ten druhý, urobiť prvý krok. Možno viac počúvať, menej konať alebo sa naučiť dôverovať tomu, čo už bolo pripravené.

Ak prijmem pozvanie pripraviť priestor pre spoločenstvo s Bohom a medzi nami, objavíme, že sme obklopení znakmi, stretnutiami a slovami, ktoré nás smerujú k tej veľkej sále, priestranej a už pripravenej, v ktorej sa ustavične slávi tajomstvo nekonečnej lásky, ktorá nás nesie a vždy predchádza.

Nech nám Pán dá milosť byť pokornými pripravovateľmi jeho prítomnosti. A nech v tejto každodennej dispozícii rastie aj v nás dôvera, ktorá nám umožní čeliť všetkému s oslobodeným srdcom. Pretože tam, kde bola láska pripravená, tam môže život skutočne rozkvitnúť.

Zosnutie Presvätej Bohorodičky

(Liturgický kalendár – 15. august)

Smrť Bohorodičky nazývame zosnutím, pretože jej telo nepodľahlo po smrti rozkladu, ale bolo vzaté do neba. O jej smrti nie sú zaznačené žiadne údaje.

Úcta Presvätej Bohorodičky sa začína od snemu v Efeze (r. 431), ktorý ju vyhlásil za Bohorodičku. Ale už v 4. storočí sa cirkevní spisovatelia začínajú zmieňovať o posledných chvíľach života Bohorodičky.

Koncom 7. storočia obracajú cirkevní spisovatelia svoju pozornosť nielen na zosnutie, ale aj na jej vstup do neba s telom i dušou. U Jána z Damasku jasne dominuje viera v nanebovzatie s telom aj s dušou, čo potvrdzuje v jednej zo svojich homílii: „*Patrilo sa, aby tá, ktorá zachovala panenstvo pri narodení Ježiša Krista, zachovala si telo neporušené v smrti... prebývala v nebeských priestoroch... hľadela na Syna, ako sedí s Otcou*“.

Zosnutie Bohorodičky patrí k najstarším mariánskym sviatkom. V počiatocnom období sa zdôrazňovala hodnosť Božieho materstva Bohorodičky.

V 6. storočí dostáva dnešný názov Zosnutie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny. V prvých storočiach nie všetky miestne cirkvi Východu slávil tento sviatok súčasne. Sú svedectvá o slávení 6. januára, 9. augusta. Postupom času sa ustálil sviatok na deň 15. august.

V Západnej cirkvi, ktorá tento sviatok začala sláviť neskôr – v 7. storočí – sa čoraz viac ozývali hlasy vyhlásiť všeobecnú vieru Cirkvi v nanebovzatie Panny Márie za záväzný vieroučný článok,

dogmu. Po vyžiadaní mienok všetkých biskupov katolíckej Cirkvi, rímsky biskup Pius XII. svojou apoštolskou konštitúciou *Milosrdný Boh* zo dňa 1.11. 1950 slávnostne vyhlásil: „...je Bohom zjavená pravda, že Panna Mária po ukončení pozemskej púte, bola vzatá s telom aj s dušou do nebeskej slávy“.

V byzantskom obraze je so sviatkom Zosnutia Presvätej Bohorodičky spojená spomienka na uloženie jej rúcha (2. júl) a uloženie pásu (31. august).

Liturgický program

Liturgický program po 10. nedeli po Päťdesiatnici od 18.08. do 24.08. 2025

Pondelok 18.08.	Svätí mučeníci Flórus a Laurus	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna, Ján, Helena
		18:00 sv. lit. (slov.) † Ján, Mária, Anna, Peter
Utorok 19.08.	Sv. muč. Andrej Stratopedarcha a spoločníci	06:30 sv. lit. (csl.) † z rod. Daňovej, Kokuľovej...
		18:00 sv. lit. (slov.) * Mária
Streda 20.08.	Sv. prorok Samuel	06:30 sv. lit. (csl.) * Marián
		18:00 sv. lit. (slov.) * Timotej
Štvrtok 21.08.	Sv. apoštol Tadeáš	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Peter
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Marián 2. † Mária (panychída)
Piatok 22.08.	Sv. mučeník Agatonik a spol. zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján
		17:00 sv. lit. (slov.) 1. † Michal, Helena 2. † Štefan, Mária
Sobota 23.08.	Sv. mučeník Lupus	07:00 sv. lit. (csl.) * Marianna, Hana, Henrich
		17:15 Veľká Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) † Štefan (panychída)
Nedeľa 24.08.	11. nedeľa po Päťdesiatnici hl. 2 Odpustová slávnosť	07:00 Utieraň
		08:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		10:00 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		18:00 sv. lit. (slov.) * Alexej

„Aká radosť z poznania, že Mária je naša Matka!

Keďže nás miluje a pozná naše slabosti, z čoho máme mať strach?“

(sv. Terézia z Lisieux)

Liturgický program

Liturgický program po 11. nedeli po Päťdesiatnici od 25.08. do 31.08. 2025

Pondelok 25.08.	Bl. hieromučeník Metod, michalovský protoigumen	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>Jana, Juraj, Janka, Jurko</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Karol 2. † Miroslav (panychída)
Utorok 26.08.	Sv. muč. Adrián a Natália	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Mária
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Štefan, Mária 2. † Maroš, Andrej, Alžbeta (panychída)
Streda 27.08.	Prep. otec Pimen	06:30 sv. lit. (csl.) † Štefan, Michal, Mária...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Anna
Štvrtok 28.08.	Prep. otec Mojžiš Etiópsky	06:30 sv. lit. (csl.) † Ivona
		17:00 Veľká Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária 2. † Irena, Miroslav
Piatok 29.08.	Sťatie hlavy proroka, predchodcu a krstiteľa Jána zdržanlivosť od mäsa mirovanie	07:30 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		09:00 sv. lit. (slov.) * Ružena s rod.
		17:00 sv. lit. (slov.) * Tatiana s rod.
Sobota 30.08.	Sv. Alexander, sv. Ján a sv. Pavol Nový, konštantín. patriarchovia	07:00 sv. lit. (csl.) * Adam
		17:15 Veľká Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) † z rod. Rosochovej a Dziakovej
Nedeľa 31.08.	11. nedeľa po Päťdesiatnici Uloženie pásu presvätej Bohorodičky hl. 3	08:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		10:00 sv. lit. (slov.) * o. Peter s rod.
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Soňa

Význam sviatku Zosnutia Bohorodičky pre nás (úvahy o nádeji vzkriesenia aj našich tiel)

Nanebovzatie (Zosnutie) Panny Márie je posledný zo záväzných článkov katolíckej viery, ktorý bol slávnostne vyhlásený pápežom Píom XII. v roku 1950. Upevňuje nás v nádeji, že aj naše telá budú raz vzkriesené.

Keď sa pápež chystal vyhlásiť dogmu o Máriinom nanebovzatí, urobil si prieskum medzi biskupmi celého sveta, aký postoj majú veriaci ľudia k takémuto vyhláseniu o Panne Márii. Tak sa Nanebovzatie, podobne ako dogma o božskom materstve Panny Márie v Efeze, stalo vyjadrením vôle a túžby celého katolíckeho sveta.

Ako chápať a vysvetľovať súčasnému človeku skutočnosť, že Mária bola s telom i dušou vzatá do neba?

Je nutné si uvedomiť, že od otázok typu: *Je to vôbec možné? Ako sa to mohlo udiť?* je potrebné dostať sa k otázke: *Čo to pre mňa znamená?* A tiež je nutné mať na zreteli pri týchto úvahách, že snažiť sa pochopiť nanebovzatie Panny Márie materiálne a čisto rozumovo, je cesta do slepej uličky.

Pri pozorovaní tejto udalosti vidíme rozdiel medzi západným a východným kresťanom. Kardinál Špidlík vysvetľuje nanebovzatie Panny Márie v rozdielnom

vnímaní života západným a východným kresťanom.

Kým západný kresťan sa pýta na pôvod, odkiaľ pochádzam, kde patrí a ako sa príbeh spásy začal, východní kresťania sa pozerajú viac na koniec: Som tu, prežívam život, je tu hriech, zlo, utrpenie, bolesť, ale zaujíma ma, ako sa to všetko skončí, ako to dopadne.

Preto je pre východ dôležitejšie nanebovzatie Panny Márie ako jej nepoškvrnené počatie. Človek sa často cíti ubitý rozličnými druhmi utrpenia, a tak sa, prirodzene, zaujíma o to, či sa trápenie stane jeho konečným údelom, alebo je nejaká nádej, že sa všetko zlé raz obráti na dobré.

Ani Mária, hoci uchránená od dedičného hriechu, nebola voči zlu a bolesti sterilná. Jej dušu prenikol meč bolesti, stála pri Ježišom kríži a spolu s ním trpela. Bola síce uchránená od porušenia v hrobe, ale počas pozemského života prežívala nielen radosti, ale aj bolesti každodenného života, tak ako ich prežíva hocikto z nás.

Vnímať Máriino nanebovzatie bez komplexného pohľadu na jej život, by nebolo správne. Nanebovzatie je preto nielen záver života Panny Márie, ale

je obrazom završenia života každého vykúpeného bytia.

Raniero Cantalamessa označuje Máriu ako „Matku nádeje“. Nádej je veľmi dôležitá čnosť. Kresťanstvo je na nej postavené. Sme pozvaní pred každým zdôvodniť nádej, ktorá je v nás (porov. 1 Pt 3, 15). Ľudia potrebujú nádej k životu tak, ako potrebujú kyslík na dýchanie. Hovorí sa, že dokiaľ človek žije, potiaľ má nádej, ale tiež je pravda, že pokiaľ má nádej, tak žije.

Cirkev je pozvaná hlásať nádej, ohlasovať trpiacim, že utrpenie nie je nezmyselné, ale má zmysel, pretože zo smrti budeme vzkriesení.

V koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* čítame: „Pretože Ježišova matka je už s telom aj dušou oslávená v nebi, je obrazom a počiatkom Cirkvi, ktorá bude završená v budúcom veku a tu na zemi nám žiari – až do doby, keď príde Pánov deň – ako znamenie istej nádeje a útechy pre Boží ľud pri jeho putovaní.“ (LG 68)

Panna Mária je najjasnejší príklad a dôkaz pravdivosti slov Svätého písma: „Ak máme účasť na Kristovom utrpení, budeme mať účasť aj na jeho sláve“ (porov. Rim 8, 17). Nik netrpel s Ježišom

tak ako Mária a nik s ním nie je oslávený tak ako ona.

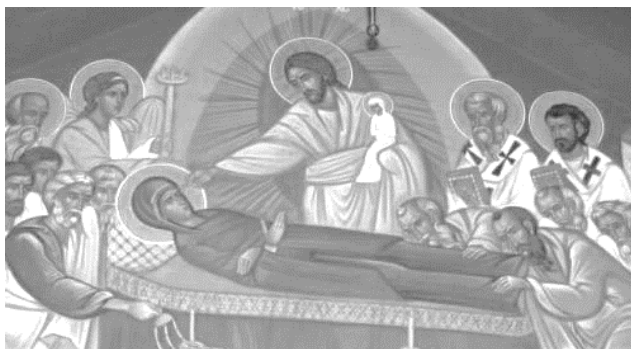
Čo robí Panna Mária v tejto sláve? Uskutočňuje povolanie, pre ktoré bol stvorený každý človek a celá Cirkev. Mária je „Sion“, ktorý chváli svojho Boha (porov. Ž 147, 12). Každého z nás pozýva, aby sme sa naučili milovať Boha tak, ako ho milovala a miluje ona.

Ak milovaný Boh vypočuje moje túžby, budem prežívať svoje nebo na zemi až do konca sveta. Áno, chcem prežívať nebo na zemi konaním dobra.

Karl Rahner o Máriinej sláve uvažuje takto: „*Úbohé telo, ktoré jedni nenávidia a iní zbožňujú, je už poctené večným prebývaním u Boha, a tak naveky zachránené a prijaté. Nielen v Synovi Otca, ktorý prišiel „zhora“, ale taktiež aj v jednej z nás, ktorí sme „zdola“.*

Máriino nanebovzatie nás chce priviesť k celkom novej skúsenosti s vlastným telom, a to, že naše telo je krásne a že bude mať účasť na Božej sláve.

Pápež František v nadväznosti na toto hovorí: „*Máriina cesta do neba sa začala tým „áno“, vysloveným v Nazarete. Každé „áno“ Bohu je krokom do neba, k večnému životu. Pretože Pán nás chce mať všetkých pri sebe, vo svojom dome!*“

Zosnutie Presvätej Bohorodičky

(vymaľuj ikonu chrámového sviatku)

Tu napíš svoje meno:

Ak do 29.08. 2025 prinesieš vymaľovaný obrázok do sakristie, zaradíme ťa do súťaže o najkrajší a najsympatickejší obrázok. Pre výhercov budú pripravené aj ceny. Mená výhercov uverejníme v najbližšom farskom časopise.

Cenu za vymaľovaný obrázok z čísla 12/25 získava Samko Karas. Cenu si môže vyzdvihnúť v sakristii.